

Kilpailu kuumentaa rengaskierrätystä

Rengaskierrätyksessä kiehuu: aiemmin kellekään kelpaamattomista kumipyöristä on tullut haluttua tavaraa suurten toimijoiden kilpailussa. Kuusakosken napattua Suomen Rengaskierrätys Oy:n asiakkaakseen on Lassila & Tikanoja päättänyt ottaa osansa rengasbisneksestä ja hakeutua omistamansa yhtiön kautta myös uudeksi tuottajayhteisöksi. Suomen Rengaskierrätyksessä entisen alihankkijan käytöstä ihmetellään.

MIKKO TERÄVÄ

Rengaskierrätyksessä tapahtui vuodenvaihteessa merkittävä alihankkijan vaihdos, kun Suomen Rengaskierrätys Oy:n operatiivinen toimija vaihtui Lassila & Tikanoja Oyj:stä Kuusakoski Oy:ksi. Operaattorin vaihdoksesta päätettiin vuosi sitten tarjouskilpailun perusteella.

L&T ennätti olla keräystoiminnan alihankkijana Suomen Rengaskierrätys Oy:n ensimmäiset kymmenen vuotta. Varsinkin yhteistyön alussa L&T teki merkittäviä investointeja terminaaleihin, kontteihin ja leikkureihin.

Operaattorin vaihdoksen saneli raha. Suomen Rengaskierrätys Oy:n mukaan kustannukset alkoivat olla tasolla, jossa kuluttajilta perittävä kierrätysmaksu ei olisi enää riittänyt järjestelmän pyörittämiseen, vaan maksua olisi jouduttu korottamaan. Kuusakoski, joka oli ennättänyt muutaman vuoden ajan kehittää omaa rengaskierrätysjärjestelmäänsä, hyödynsi kilpailutuksen ja pelasi Suomen Rengaskierrätyksen asiakkaakseen paremmalla tarjouksella.

Suomen Rengaskierrätys Oy ohjeisti syksyllä sopimuskuoppaneita eli rengasliikkeitä uudesta operaattorista. Käytöstä poistuvat renkaat toimitettaisiin Kuusakosken keräyspisteisiin tai Kuusakoski tulisi ne hakemaan. Vaihdos tapahtui rengaskaupan hiljaisena aikana, joulutammikuun vaihteessa.

Soittokierros rengasmyyjille

Vuodenvaihteen jälkeen alkoi puhelinliikenne, joka kuumensi rengasmyyjien linjat. Uusiouutisten saamien tietojen mukaan Lassila & Tikanoja aloitti yhteydenottokampanjan, jossa se soitti läpi koko Suomen rengaskauppiat. Viestinä oli, että L&T on edelleen mukana käytettyjen renkaiden kierrätyksessä.

”Meihin L&T otti tammikuun aikana yhteyttä kaksi tai kolme kertaa. Aluksi olin hieman yllättyneet tiedosta, että he jatkavat edelleen renkaankierrätystä. He sanoivat, että edelleen voidaan toimia samalla lailla kuin tähänkin asti, että he voisivat toimittaa kontin pihaan ja sitten

hakea renkaat, kun kontti on täynnä”, kertoo eräs autonrengasliikkeen toimitusjohtaja.

”Me toimitamme renkaat Kuusakoskelle. Kanta on ihan selkeä, renkaat ovat Suomen Rengaskierrätyksen omaisuutta, ja on sopimusrikkomus, jos Lassila & Tikanojan kanssa tekee sopimuksen”.

Tytär-yhtiö tuottajayhteisöksi

Helmikuun alussa tuottajayhteisöjärjestelmää hallinnoiva Pirkanmaan ympäristökeskus sai käsiteltäväkseen ilmoituksen uudesta renkaiden tuottajayhteisöstä. Ilmoituksen teki Suomen Keräystuote Oy, jonka L&T omistaa. Suomen Keräystuote Oy on keräyspaperin ja -pahvin tukkukauppias, joka on ympäristökeskuksen tiedostoon ollut jo ilmoitettuna keräyspaperin tuottajayhteisöksi.

Renkaiden tuottajayhteisöjä on tähän mennessä ollut kaksi: rengasalan toimijoiden laajapohjaisesti omistama Suomen Rengaskierrätys Oy ja pieni torniolainen North Re-Tyre Oy. Viimeksi mainittu edustaa ilmoituksensa mukaan muun muassa maatalous- ja teollisuuskoneiden renkaita myyvää Somero Trading Oy:tä ja KM-RRR Yhtiöt Oy:tä, jonka kuluttajille tunnetuin tuotemerkki on Hankook-renkaat.

Nyt kolmanneksi renkaiden tuottajayhteisöksi on hakeutumassa Lassila & Tikanojan omistama Suomen Keräystuote. Samaan aikaan L&T on aloittanut oman rengaskierrätysensä markkinointikampanjan, jota rengasalalla luonnehditaan ”massiiviseksi”.

Toistaiseksi ilman tuottajia

Lassila & Tikanojasta myönnetään, että yritys aikoo täydentää tuottajayhteisöhakemustaan myöhemmin tiedolla siitä, keitä tuottajia Suomen Keräystuote Oy edustaa. Tällä hetkellä tuottajia ei ole julkisessa tiedossa. Rengaskierrätys ei sinällään edellytä tuottajayhteisöksi

hakeutumista, mutta tuottajayhteisöksi tuottajietiedostoon hyväksymisen edellytyksenä ovat tuottajat, joita yhteisö edustaa. Jätelaissa tuottajalla tarkoitetaan renkaiden tai renkailla varustettujen ajoneuvojen tai laitteiden ammattimaista valmistajaa, maahantuoja tai renkaiden pinnoittajaa.

”Meillä oli rengaskierrätyksestä kymmenen vuoden kokemus, sertifioitu toimintajärjestelmä, organisaatio ja fasilitteetit kunnossa. Totesimme, että jatkamme ja haemme ne tavat, joilla se on mahdollista. Aika varhain päätettiin myös liikkua siihen suuntaan, että hakeudutaan tuottajayhteisöksi tytäryhtiön kautta”, kehityspäällikkö Mikko Talola kertoo.

L&T:n myyntiorganisaation yhteydenotot on liikkeiden keskuudessa otettu Talolan mukaan vastaan erittäin myönteisesti. Tarkkoja tietoja asiakkaiksi siirtyneistä rengasliikkeistä tai kerätyistä rengasmäärästä ei anneta.

”Huomiota herättävän paljon on kommentoitu, että tästä olisi haluttu tietoa aikaisemmin.

Vuodenvaihte ja -alku on ollut rengasliikkeissä kaikkea muuta kuin tavanomaisen rauhallista. Renkaankierrätyksen parissa toimivat tahot ovat vuoron perään lähettäneet kirjeitä rengas- ja huoltamoalan yrityksiin. Myös puhelimet ovat soineet ahkerasti.

Toimitusjohtaja Harry Sjöbergin mukaan L&T:n toiminta on hämmäntänyt kenttää ”erittäin pahoin”.

”Olemme pahoillamme tilanteesta ja reklamoinneet heille, mutta olemme saaneet vain vastauksen, että he aikovat ottaa rengaskierrätyksestä osansa.”

”Jos olisimme aloitteleva yritys, niin en välittäisi koko asiasta, mutta kun rengaskierrätystä on pyöritetty onnistuneesti jo yksitoista vuotta ja saatu meriittiä ainoana toimivana tuottajavastuujärjestelmänä, niin ihmettelen, minkä takia näin käyttäydytään. Neljän vuoden päästä kierrätystoiminta olisi jälleen ollut uudessa kilpailutuksessa.”

Suomen Rengaskierrätys Oy:n perustivat vuonna 1995 kierrätysvelvoitteen hoitamiseksi Suomen autonrengasliikkeistä 70 prosenttia kattava Autonrengasliitto ry, kotimainen Nokian Renkaat Oyj ja viisi maahantuojaa: Oy Suomen Michelin Ab, Goodyear Dunlop Finland Oy, Bridgestone Finland Oy, Continental Rengas Oy ja Oy Sigma Ab. Uudenlaiseksi tuottajayhteisöksi se hyväksyttiin uudistetun jätelain ensimmäisellä 2004.

Suomen Rengaskierrätys Oy:n toiminta ja operaattorille keräys-toiminnasta maksettu korvaus rahoitetaan kuluttajilta uusien renkaiden oston yhteydessä perittävillä kierrätysmaksuilla, jotka tuottajat tilittävät Suomen Rengaskierrätykselle.

”Suomen Rengaskierrätys Oy ei tavoittele monopoliasemaa, joten yhteisöjä voi olla, kunhan heillä vain on tuottajia, joita edustavat. Toivon, että tuottajat eivät ole meidän porukasta pois”, Sjöberg tähdentää.

Autonrengasliitto ilmoitti Uusiouutisille Suomen Rengaskierrätyksen toimivan asiassa liiton edustajana liiton täydellä tuella.

Halusimme olla lojaaleja vanhalle järjestelmälle ja rajoittaa kampanjoinnin vuoden alkuun.”

L&T:n mallina on tarjota liikkeille laajennettua palvelua, jossa kerätään käytettyjen renkaiden lisäksi talteen muun muassa akut, metalliromu ja jäteöljyt. Osaamisen ohella vedotaan omaan ja yhteistyökumppani Stena Metallin terminaaliverkostoon.

Auto- ja rengasliikkeisiin saatavan suoran kontaktipinnan merkitys nousi esiin jo viime vuonna, kun Kuusakosken operaattorisopimus uutisoitiin. Renkaiden mukana saatavat metallivirrat, kuten vanteet ja akut, ovat merkittävä lisäarvo laajan palvelun kierrätyspalveluyrityksille.

Entinen alihankkija hämmäntää kenttää

Suomen Rengaskierrätys Oy:ssä entisen alihankkijan toimia seurataan hämmäntyneenä.

Renkaista pidetään kiinni

Pelinappuloiksi tilanteessa ovat nousseet käytettyjen renkaiden ohella sopimuspaperit, joihin kaikki osapuolet vetoavat.

Liity sinäkin jätealan ammattilaisten yhdistykseen

Jäsenedut:

- Osallistuminen Jätehuoltopäiville jäsenhinnalla
- Jätealan ammattilaisten hakemisto
- JätePlus-jäsenlehti
- Opintomatkoja

Henkilöjäsenmaksu 20 eur, opiskelijajäsenmaksu 10 eur ja yhteisöjäsenmaksu 135 eur.

Jätehuoltoyhdistys ry on kaikille jätehuollossa ja sitä sivuavissa tehtävissä toimiville henkilöille ja yhteisöille avoin ammatillinen ja aatteellinen yhteisjärjestö.

Liity osoitteessa www.jatehuoltoyhdistys.fi

Suomen Rengaskierrätys on ohjeistanut sopimuksen alaisia rengasliikkeitä kirjeellä, jossa todetaan, ettei renkaita saa luovuttaa kenellekään muulle kuin sopimuksessa mainituille.

”Liikkeen ja meidän välisessä yhteistyösopimuksessa todetaan, että ottaessaan kuluttajalta vastaan renkaita myyjä toimii Suomen Rengaskierrätys Oy:n lukuun ja omistusoikeus renkasiin siirtyy suoraan Suomen Rengaskierrätys Oy:lle. Liike ei saa antaa renkaita kenellekään muulle kuin sopimuksessa mainituille toimijoille”, Sjöberg tiivistää.

”Oletamme, että renkaat, jotka meille ohjautuvat, ovat rengasliikkeen määräysvallassa. Me emme tiedä, kenen kanssa Rengaskierrätyksellä on sopimus. Jos rengasliikkeellä on sitoumuksia, jotka rajoittavat mahdollisuuksia luovuttaa renkaita, olemme, että liike hoitaa asian kuntoon”, Talola näkee.

Sjöbergin mukaan oikeustoimia on harkittu: ”Tiedän paikkoja, joista meidän renkaita on viety. Olen yrittänyt olla provosoitumatta, sillä yhtiömme toimiala ei kaipaa tämänkaltaista julkisuutta eikä mielestäni pörssiyhtiökään.”